

Doeken met verhullende ruis

Als je naar de doeken in de Voorhoutgalerie in Pulchri kijkt, hoor je de irritante zoem van een kapotte televisie. Het scherm op sneeuw, het verhaal gestopt, wat rest is ruis. Die ruis is hier alom vertegenwoordigd. Stilgezette ruis is de basis van elk schilderij. Van elke selectieve of aangevreten of hardnekkige herinnering die wordt uitgebeeld.

Kunstenares Marjolein Maitimu (Den Haag, 1959) laat zien wat er in haar hoofd gebeurt met de opgeslagen details van nieuwsbeelden die ze op televisie heeft gezien. Beelden van verschrikkingen die ze soms niet eens begrijpt, maar toch wil onthouden. Zoals *Darfur*. We zien in rood een gesluierde vrouw met neergeslagen ogen tegen een achtergrond van lijnen, opgebouwd uit zwart-witte vlakjes. Maitimu probeert niet alleen haar herinneringen te ordenen, ook de ruis wordt netjes en systematisch. Kleine zwarte of witte ovale vlakjes om en om, keurig naast elkaar, samenvloeiend tot

een patroon. Soms op de achtergrond. Soms over een figuratiever portret heen. Olieverf op 3D-linnen, noemt ze deze techniek.

In de serie *Uruzgan*, drie kleinere doeken van 80 bij 60 cm, is de hele voorstelling teruggebracht tot ruis. Zinderingen, trillingen, explosies, rookpluimen. Glooiende kleurvlakken suggereren een berglandschap. Gefragmenteerde silhouetten, ovalen en contouren suggereren ineengedoken mensfiguren. De kleuren zijn ingetogen – grijs-tonen met respectievelijk wat donkerrood, mosterdgeel of oranje.

Opvallend is dat de schilderijen ondanks het rumoer van de ruis rust uitstralen. Het werk is door de extreme ordening statisch. Het heeft ook geen pointillistisch effect, waarbij losse kleuren van een afstand samen mengen en tot een geheel vervloeien. Hier is een bewuste gelaagdheid opgebouwd. De gelaagdheid van het menselijk geheugen. Een vorm, een kleur, een bevroren situatie. Samengebracht tot het vervaagde beeld dat op haar netvlies is blijven staan.

Twee andere, geheel uit vlakjes

'Commemoration 1' (Olieverf op 3D-linnen, 140-80cm, 2007)

opgebouwde doeken zijn *Bloemen voor Beslan* en *Asielzoekersopvang* – mooie kleurcomposities met uiterst gedetailleerd schilderwerk. Hier wordt het bijna gestippeld, omdat de doeken klein zijn; 40 bij 30 cm. En hoe gedetailleerder, hoe beheerster. Het werkt haast als een soort filtering. Als censuur. Schokkende televisiebeelden worden zodoende teruggebracht tot een puur esthetische compositie.

In *Asielzoekersopvang* zijn twee zittende figuurtjes te herkennen. En zelfs de troosteloze containerbouw zou je eraan kunnen aflezen, met veel dunne lijnen van afscheidingshekken. Maar het is geen knallend schokkende expressie. De ruis ver-

beeldt niet alleen vergeten dingen. Maitimu lijkt de ruis ook te gebruiken om dingen te verbergen. Alsof onze hersenen – ter zelfbescherming – een gestoord signaal sturen door een beeld dat te schokkend is om steeds aan herinnerd te worden. Hoe vaker je eraan terugdenkt, hoe meer er wordt weggevreten door de storing. Tot het in duizend kleine stukjes uiteenvalt. En je het vergeet.

VIOLA LINDNER

Galerie Pulchri: Marjolein Maitimu. T/m 13 maart, Lange Voorhout Den Haag. Open: di t/m zo van 11 tot 17 uur. Meer info: www.pulchri.nl